

Posudek bakalářské diplomové práce

Student: Markéta Kavková

Obor: ČJ–RJ

Název práce v českém jazyce: Osvojení gramatických kategorií ohebných slovních druhů – Analýza řeči tříletého dítěte

Název práce v anglickém jazyce: Acquisition of grammatical categories of inflexional parts of speech – analysis of a three-year-old child speech

Vedoucí práce: PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

Oponent práce: doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D.

Typ posudku: oponentský

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	B
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	C
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	B
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	B
1.5	Interpretace výsledků	C
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	B
1.7	Logičnost výkladu	B
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	C

Slovní komentář: Jádro práce tvoří výzkum osvojování morfologických kategorií substantiv, teoretická část se však zabývá pouze osvojováním jazyka, nikoli bohužel morfologickými kategoriemi substantiv – z absence morfologické teorie (resp. z toho, že zdrojem poznatků o morfologických kategoriích je vývojověpsychologická práce Pačesové, v morfologické terminologii masívně chybná) pak plynou v analytické části práce četné nejasnosti. V teoretickém popisu osvojování jazyka se pak nedostatečně rozlišuje osvojování jazyka obecně a osvojování češtiny. Leccos v teoretické části práce je formulačně nezvládnuté, nelogicky strukturované a zmatené. Autorka práce nemá ujasněno, resp. přinejmenším na žádném místě práce nevyjasňuje, co to znamená osvojení si té které kategorie. Těžko lze např. kvantifikovat míru osvojení čísla, když si předem nestanovíme, čím se osvojení čísla projevuje. Zdá se, že autorka práce při stanovování míry osvojení jmenných kategorií vůbec nepřihlíží ke kongruenci, ač se např. jmenný rod nejlépe a nejvýrazněji projevuje právě ve shodě. Odhaduji, že autorčino „správně zařadila rod“ a „byla ve správném rodu“ znamená, že zkoumané dítě použilo u daného slova koncovku správného deklinačního typu, a domnívám se, že nazývat to osvojením rodu je nesmysl. Stejně tak nesouhlasím s interpretací užití předložkové vazby „pojedeme do moře“ místo „k moři“ jako chybně užitého pádu a ani „byly jsme do práce“ a „za chvíli“ bych nepokládal za chybný pád, nýbrž za užití prefabrikovaného spojení v nevhodné konstrukci. Tvar „čertíčky“ není neexistující, nýbrž akuzativní a z práce nelze poznat, zda nebyl použit právě v akuzativu; pokud jde vůbec o chybu, je

to chyba spíš v pádě nebo v rodě, nikoli však v čísle; koneckonců i „na kamny“ lze chápat jako chybu v rodě spíš než v čísle. Obecně lze posuzované práci vytknout také to, že z kusých ukázek transkriptů není jasné, do jaké míry sledované dítě opakovalo tvary substantiv po komunikačních partnerech: pokud by takových opakování bylo mnoho, validitu výzkumu by to dále snížilo.

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	B
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	B
2.3	Dodržení citační normy	B
2.4	Dodržení stylové normy	B
2.4	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	C

Slovní komentář: Autorka se v práci dopustila několika chyb ve skloňování a v užívání terminologie a několika překlepů. Počet pravopisných chyb je snesitelný, jen chyby interpunkční se vyskytují prakticky na každé stránce a jejich počet se blíží třiceti. V závěrečném seznamu použité literatury zůstala jedna pracovní poznámka a jedna nepřesná citace (Slančová 2008 je ve skutečnosti Slančová a kol.). Velmi slabá je úroveň anglického abstraktu. Na s. 23 a 24 se omylem opakuje týž odstavec.

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Předložená práce splňuje požadavky kladené na daný typ závěrečné kvalifikační práce v oboru *český jazyk se zaměřením na vzdělávání*.
Práce je v souladu se zásadami citační etiky.
Práci doporučuji k obhajobě.

Slovní komentář: Práci doporučuji k obhajobě. Vzhledem k formálním, zejména interpunkčním nedostatkům, a zejména pro absenci morfologické teorie a neujasnění si, co to znamená osvojit si číslo, rod a pád, a co naopak osvojit si deklinační typ, navrhuji hodnotit práci jako dobrou.

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	Ke str. 23: Jaký je vztah mezi gramatikou a morfologií?
4.2	Ke str. 24: Co to znamená, že je pro dítě při osvojování typické nerozlišování slov českých a přejatých?
4.3	Ke str. 25: Jakou „vlastnost“ „zpodstatňuje“ slovo <i>kuňkalka</i> ? Od čeho je odvozeno?
4.4	Opakovala Zuzanka některý tvar množného čísla po komunikačním partnerovi?
4.5	Ke str. 38: V jakém smyslu je hláskové zakončení <i>-j</i> ve slově <i>tramvaj</i> tvrdé?
4.6	Ke str. 39: V jakém kontextu a s jakým významem se vyskytlo „nejseš tatínka“? Nemělo to např. význam přivlastňovací?
4.7	Ke str. 54: Trváte na tom, že <i>mami</i> je vokativní tvar slova <i>máma</i> ?

Datum: 28. 12. 2018

Podpis: